Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 4 (2504) ■ Четвер, 11 січня 2001 року ■ Ціна договірна

Президента допитали, труп не ідентифікували

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ранкове і денне засідання 10 січня

Ще під час виголошення заяв народні депутати, зокрема Сергій Головатий, поставили перед Генеральним прокурором низку запитань щодо справи Гонгадзе. Звертали увагу на тиск, який, за їхніми словами, чиниться на таращанського експерта Воротинцева, і якого перевели із експертів у свідки, а також на київського експерта Кармелюк. Народні обранці наголошували і на недопустимості вилучення документів первинної експертизи таращанського трупа, запитували, чому досі не названо дату смерті людини, труп якої знайдено, чому після вилучення трупа і вивезення з Таращі він, начебто, кілька днів перебував без контролю і де гарантія, що це саме той, знайдений у лісі під Таращею, труп тощо.

У справі проведено 16 експертиз, поінформував Генеральний прокурор України Потебенько. Насамперед він приділив багато уваги обставинам появи плівки, переданої слідству депутатом Морозом та встановлення її достовірності. Дещо, як кажуть, різанула слух інформація про допит прокуратурою глави держави Леоніда Кучми, керівника його адміністрації Литвина, керівників МВС — Кравченка, СБУ — Деркача, ДПА — Азарова. Свідчення цих високопоставлених осіб звелись до того, що глава держави злочинних наказів чи розпоряджень не давав, а інші високопосадовці їх не отримували.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ 1647 р. Помер церковний та освітній діяч, митрополит Київський і Галицький Петро Могила. 1631-го відкрив лаврську школу в Києві, яку згодом об'єднали з братською школою і назвали Києво-Могилянською колегією.
■ 1916 р. Не стало письменника Леся Мартовича.
■ 1919 р. Декрет Раднаркому РРФСР про запровадження продрозверстки — здачі селянами продуктів за твердими цінами (а фактично грабіжницьке їх вилучення). Діяв два роки.

11 січня

Перший крок на шляху співробітництва

Зустріч президентів України та Союзної Республіки Югославія Леоніда Кучми та Воїслава Коштуниці стане першим кроком на шляху конкретної співпраці у всіх сферах. У цьому переконані самі глави двох держав, про що вони заявили на прес-конференції за підсумками переговорів у Белграді, **повідомляє Укрінформ.**

За словами Президента України Леоніда Кучми, під час двосторонніх переговорів було порушено широке коло питань у всіх напрямах співробітництва. Як сказав югославський лідер Воїслав Коштуниця, зокрема, йшлося про можливість взаємної співпраці у відновленні судноплавства по Дунаю, а також співробітництва в рамках Дунайської комісії.

ХТО НЕ ЗАХОВАВСЯ, ТОЙ І ВИНУВАТИЙ

До 15 січня має завершитися в країні перепис поголів'я худоби. Почали її рахувати і в Дружківці Донецької області. До такого заходу міська влада вирішила вдатися задля «статистичного вивчення ресурсних показників галузі». Хоча фахівці статистики запевняють, що збирання даних не тягне, наприклад, обкладання податком за кожну «голову», окремі громадяни налаштовані до нововведення критично. Тож не виключено, що власники худоби спробують приховати наявність живності або вступити в конфлікт із переписувачами. Пікантності ситуації додає те, що захід проводиться в перші два тижні січня, тобто в час, коли з відомих причин поголів'я домашньої худоби значно скорочується...

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фото Валерія ІНЮТИНА.

Репліка

«Прохвесорам» нудно

Левко Дебелий, Сашко Гарматний та інші аристократи можуть не хвилюватися. Їх — Льва Толстого, Олександра Пушкіна та інших — це не зачепить. Зачепити обіцяє нас. Славна Рада з питань мовної політики при Президентові України та на щабель менш славна (субординація ж!) Національна комісія з питань правопису при Кабміні, знемагаючи від тяжкої праці, визначаються, яких саме нововведень не вистачає нашій солов'їній та пісенній. Віце-прем'єр Микола Жулинський вже й пообіцяв, у разі затвердження нововведень, видання нового «Українського правопису».

(Закінчення на 3-й стор.).

У номер

Рекордний виробіток металургів

Торік ВАТ «Миколаївський глиноземний завод» досяг найвищого за історію підприємства виробничого показника з випуску основної продукції — на-гора видано 1 мільйон 115 тисяч тонн глинозему. Генеральний директор заводу Михайло Столяр вважає, що успіху досягнуто передусім завдяки вдало проведеній приватизації, в результаті якої до управління МГЗ прийшов власник. У перспективі інвестиційні проекти передбачають збільшення обсягів випуску глинозему до 1,5 мільйона тонн на рік з одночасним підвищенням якості продукції.

У січні — пенсії без боргів. У квітні — зі збільшенням

Пенсійний фонд, за словами голови ПФ Бориса Зайчука, сповна профінансував виплату пенсій за січень 2001 року (місячний фонд становить 1,183 млрд. грн.).

У квітні уряд збирається збільшити мінімальні пенсійні виплати на 16%, а пенсії — на 21% (з урахуванням грудневого їх підвищення на 11—13%). Це можливо за умови стовідсоткового розмежування джерел фінансування пенсійних виплат і за оплати сільськогосподарськими товаровиробниками внесків до ПФ (близько мільярда гривень).

На городах сіль росте

Я вам пишу...

Добрий десяток років звертаємося до районного та обласного керівництва з наболілим: припинити псування шахтами грунтів у нашому селі. Наслідки цього невтішні — питної води немає, на городах виступила сіль, утворилися ями, руйнуються будинки. Місцева влада цих руйнувань не хоче бачити і виштовхує скаржників зі своїх кабінетів. Не краще реагують на скарги і в столиці. А тим часом наша біда перетворюється на стихійне лихо...

Ілля ЯКОВЛЄВ.

Богданівка
Павлоградського району
Дніпропетровської області.

■ Зростання промислового виробництва в 2000 році становило 12,9%, сільського господарства — 7,1%.
■ Південно-Українська АЕС за перший тиждень січня виробила близько 400 млн. кВт/год електроенергії.
■ «Енергоатом» торік забезпечив українські АЕС ядерним паливом на суму більш як 200 млн. доларів.
■ Майже 3,5 тис. осіб узяли участь в одеському мітингу на підтримку Конституції та Президента України.

P. S.

16 експертиз і «надцять» результатів

І монополісти звітуватимуть у парламенті?

Вечірнє засідання 9 січня

Парламентська хроніка

Депутати розглянули проект закону про внесення зміни до статті 10 Закону «Про підприємства в Україні». Ця зміна передбачає спрямовувати кошти, одержані внаслідок відчуження та продажу майна підприємств, не лише на інвестиції, а й на поповнення оборотних коштів підприємств, експлуатаційні витрати, погашення заборгованості в зарплаті тощо. Однак пропозиція уряду не знайшла підтримки в профільному парламентському Комітеті з питань економічної політики. Депутати побоюються, що це призведе до розтринькування коштів підприємств.

Законопроект «Про основи державного регулювання природних монополій та суміжних ринків у паливно-енергетичному комплексі України», розроблений народним депутатом Євгеном Мармазовим, унормовує діяльність Національної комісії з регулювання електроенергетики, створеної указом Президента, визначає її функції. Зокрема, особливий механізм видачі й зупинення ліцензій у ПЕК. Згідно із законопроектом, комісія має щорічно звітувати перед парламентом, і в разі незадовільної роботи законодавці можуть висловлювати недовіру її членам. Серед основних завдань комісії — формування цінової та тарифної політики в електроенергетиці та нафтогазовому комплексі. Уряд і парламентський комітет з питань ПЕК висловилися за підтримку цього законопроекту в першому читанні. Однак, на думку членів Комітету ВР з питань промислової політики, він ще потребує концептуального доопрацювання.

Запропоновані урядом доповнення до статей 4 та 5 Закону «Про порядок виїзду з України та в'їзду в Україну громадян України» регулюють порядок оформлення документів для дітей, усиновлених іноземцями. Пропонується видавати таким дітям при виїзді за кордон паспорт громадянина України.

Сесія також розглянула за скороченою процедурою ряд постанов про порядок розгляду законопроектів. Рішення з обговорених питань прийматимуть сьогодні, у четвер.

Юліана ШЕВЧУК.

Президента допитали, труп не ідентифікували

Ранкове й денне засідання 10 січня

(Початок на 1-й стор.).

Генеральний прокурор навів і свідчення керівника управління державної охорони та 36 працівників цієї служби, котрі, за словами Михайла Потебенька, стверджували про неможливість несанкціонованого аудіозапису в кабінеті Президента України. Зрозуміло, що на цьому тлі народні обранці особливо чекали на висновки українських експертів щодо достовірності плівки, на якій начебто записані розмови глави держави та інших високих посадових осіб. Судячи з реакції залу, висновки експертів щодо плівки мало що депутатам прояснили. Суть експертного висновку, як сказав М. Потебенько, звелась до того, що плівка належить до розряду об'єктів, достовірність яких експертним шляхом встановити неможливо. Залишилося лише з'ясувати, про чиї можливості йдеться —лишень українських експертів чи й закордонних. Утім Генпрокурор одразу застеріг, повторивши відоме, мовляв, чи можна брати до уваги висновки закордонних експертів, за достовірність яких її автори не несуть відповідальності перед українським законодавством. Щоправда, Олександр Мороз запропонував прокуратурі піти іншим шляхом: за його словами, на касетах є записи розмов із Президентом не менше 30 осіб, зокрема з числа присутніх у сесійній залі, — що робитиме прокуратура, якщо хтось з цих осіб підтвердить, а то і перекаже свої розмови з главою держави, котрі відтворені в аудіозапису.

Стовідсоткової ясності не внесла й експертиза, в тому числі і генна, трупа, хоча й проводилася вона, як не раз наголошував Генеральний прокурор, за участю відомих російських світил. За результатами експертизи слідство робить висновок, що без додаткових доказів немає достатніх підстав стверджувати про належність таращанського трупа саме журналісту Гонгадзе. Проте, за словами М. Потебенька, експертиза встановила на 99,60 відсотка ймовірність того, що це труп журналіста Гонгадзе. Він заявив: начебто чотири жінки із тисячі, у котрих було взято аналіз, могли б також розглядатися як матері людини, якій належить цей труп.

Разом з тим глибина висновків деяких українських експертів вразила. Експерти лише за почерком, як стверджує М. Потебенько, встановили, що текст заяви офіцера Мельниченка, що розпочинається словами «шановні співвітчизники», був зроблений під диктовку або переписаний з іншого тексту. Зрозуміло, що суті заяви це не міняє, але таким висновком, як мовиться, кинуто камінчик недовіри.

Як наслідок, після більш як годинної інформації Генеральний прокурор заявив, що залишає за собою право розглядати версію про те, що Гонгадзе міг стати жертвою злочину. Він навів деякі свідчення знайомих Гонгадзе, які стверджували, що начебто бачили журналіста у Львові уже після його зникнення. Хоч тут одразу виникало й закономірне запитання — чому ці та інші подібні факти слідство не розслідувало так само ретельно, як і факти із звинуваченням у причетності до зникнення журналіста вищих посадових осіб держави. Зрозуміло, що сесійний зал сприймав інформацію Генерального прокурора неоднозначно. Багато положень цієї інформації супроводжувалися вигуками «Провокація!». А, скажімо, «один із головних винуватців ситуації» депутат Олександр Мороз назвав інформацію прокурора «окозамилюванням». Та й чи можна було чекати іншої реакції, коли Генпрокурор звинуватив групу народних депутатів у небажанні сприяти прискоренню розслідування справи Гонгадзе.

До речі, на спростування цього звинувачення ще до початку зачитування інформації Генерального прокурора керівник фракції «Батьківщина» Олександр Турчинов заявив про намір фракції не брати участі у голосуванні з будь-яких питань, крім тих, що спрямовані на прискорення розслідування справи Гонгадзе та відставки Генерального прокурора Потебенька.

Остаточну позицію з цього питання парламентарії висловлять у день голосування — четвер, коли визначатимуться з п'ятьма проектами постанови з цього питання.

Після перерви парламентарії розглянули законопроекти про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань, а також про внесення змін до Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи».

Анатолій БЕНЬ.

Готується законопроект

Більшість — обов'язок, опозиція — право

Спеціальна робоча група розробила законопроект «Про парламентську більшість і парламентську опозицію». Його вже погоджено з адміністрацією Президента та урядом і направлено до спеціальної комісії з розробки законопроектів за підсумками всеукраїнського референдуму. Як повідомив на брифінгу заступник Голови Верховної Ради України Степан ГАВРИШ, якщо Президент України на цьому тижні подасть цей законопроект до парламенту, вже наступного четверга депутати можуть ухвалити його в цілому.

За словами С. Гавриша, законопроект передбачає «легалізувати і внести в правове поле держави низку положень про парламентську більшість, її вплив на формування уряду та умови створення опозиції». Зокрема, парламентська більшість, згідно з проектом закону, повинна діяти на постійній основі, а меншість у ВР має право на створення опозиції.

Лідером більшості є Голова Верховної Ради, який за погодженням із депутатськими фракціями призначає координатора більшості. Якщо чисельність парламентської більшості стане меншою, ніж половина конституційного складу ВР (менш як 226 народних депутатів), і протягом місяця більшість не буде знову створено, Президент має право розпустити парламент.

У проекті закону виписано вплив більшості на формування уряду. Перед затвердженням прем'єр-міністра Президент консультується з парламентською більшістю. Після обрання прем'єр консультується з більшістю щодо призначення членів уряду.

Парламентська опозиція, згідно із законопроектом, створюється протягом місяця після обрання керівництва ВР. Опозиція має право на керівництво трьома парламентськими комітетами: з інформаційної політики, з прав людини і з правоохоронної діяльності. Якщо опозицію не буде створено протягом місяця, вона втрачає право на керівництво комітетами. Опозиції буде надано право на щоденний 10-хвилинний виступ у сесійній залі, щотижневий 10-хвилинний виступ у будь-який час на державному радіо та телебаченні, а також на публікацію матеріалів під рубрикою «Парламентська опозиція» в газеті ВР «Голос України».

Водночас С. Гавриш наголосив: законопроект про парламентську більшість та опозицію може бути прийнято лише одночасно із внесенням змін до статей 90 та 106 Конституції України.

Юліана ШЕВЧУК.

Фотофакт

Мітинг біля Верховної Ради.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Майор-цифровик знаходить свідків. У колах президентських прихильників

Коментар

Нову порцію подарунків витяг зі свого, схоже, безрозмірного диктофончика Микола Мельниченко. Однак цього разу роздавав їх не через Олександра Мороза, а через відкритий ефір «Радіо «Свобода». Роздавав навіть із деяким гумором, чим засвідчив: крім секретного пристрою, офіцер служби безпеки володіє ще й винахідливістю.

Ведучий ознайомив Мельниченка з думкою Катерини Ващук, лідера Аграрної партії, більше наближеної до печерських пагорбів, ніж ланів широкополих. Пані Ващук вважає, що в усьому треба розібратися спокійно і виважено. Сама вона не може повірити у достовірність записів, бо за «досліджуваний період» кілька разів побувала в інтер'єрі дивану, а в запасі в майора — жодного слова про цей «історичний момент». Можливо, вона також переконалася б, що касетні фабули відображають сувору життєву правду, якби Мельниченко ознайомив зі змістом її власних бесід із Президентом. «Біженець» відреагував блискавично: жодних проблем. Записи «аграрних розмов» він готовий передати особисто недовірливій Катерині Ващук. Хай пригадає їх зміст. Після цього, за згоди пані аграрниці, він може передати плівку на публіку, тим більше що лексика К. Ващук — цілком у парламентських рамках. А потім попросить її у свідки. До речі, хто ще хоче освіжити в пам'яті свої «начебто голоси»? У майора в запасі ще багато претендентів на свідків.

Зате можемо бути цілковито спокійні за начебто мораль нашого Президента. На плівках категорично немає «щось схожого на скандал Клінтона з Монікою Левінскі». З цього погляду, запевнив офіцер, «Кучма поводив себе, скажемо так, гідно». Між іншим, офіцер на запитання, чи є в нього записи розмов Леоніда Кучми з російським колегою Путіним, відповів лаконічно: «Це така річ, котру я не можу видавати».

Паралельно з різдвяними подарунками від майора «в екзилі» в Україні продовжують «вивчати проблему на вищому рівні» делегати «Репортерів без кордонів»: зустріч з речником Президента Олександром Мартиненком дуже наблизила їх до цієї мети. По-перше, вони дізналися, що «для Президента найважливіше — це людське життя» і що «Президент дуже засмучений». По-друге, прес-секретар виклав і власну позицію. За словами координатора програми «Репортери без кордонів» Алли Лазаревої, він виключає можливість того, що, якщо журналіста вбили, це могло бути результатом нерозуміння однією із структур поставленого завдання. (Очевидно, п. Мартиненко припускає, що завдання і могли поставити, але всі зрозуміли правильно: треба не вбивати, а закликати на допомогу вихідців з південних країв. Але з цим, напевне, не вийшло. До речі, знайомі чеченці стверджують, що в міліціонерів з ними «особливо приязні» стосунки).

«Репортери без кордонів» вивчатимуть ситуацію до кінця робочого тижня, а вже наступного понеділка має бути підготовлено їхній звіт для Ради Європи та інших міжнародних організацій.

Після святкової паузи активізується ще один паралельний процес. У відкритому ефірі багатьох міст України лунають гасла учасників акції «Україна без Кучми». Вчора одноіменний мітинг відбувся і біля стін парламенту. Крім головного героя, вони «вшанували» і Генпрокурора: «Потебенька у відставку», «Потебенько — брехун», «Прокуратура працює на кримінал». Поряд з антипрезидентським пікетом протестували і прихильники Леоніда Кучми. Їхні голоси відлунювали далеко, бо шанувальники нинішнього Президента користувалися спеціальними мікрофонами. Одне слово, в умовах, цілком сприятливих для творчості всіх запасних і запасливих майорів.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

P. S. Герой дня — Генпрокурор М. Потебенько — з парламентської трибуни розсекретив два «досягнення» слідства. Перше, експертним методом неможливо встановити достовірність аудіозапису, переданого М. Мельниченком. Друге, встановити смерть невідомої людини, чиє тіло знайдено в Таращанському районі, неможливо. Господи, що ж можливо?

Знов «начебто голоси», і знов «начебто схожі»

«Прохвесорам» нудно

Репліка

(Початок на 1-й стор.).

Щоправда, як повідомила «Україна молода», означений віцепрем'єр ще не знає, скільки коштів буде потрібно для переходу на новий правопис. Воно й зрозуміло: за державно-мовними клопотами відомому гуманітарію просто забракло часу підрахувати, у що платникам податків, себто усім нам, обійдеться задоволення писати «Хвранція», а не «Франція», «маратон» замість огидного «марафон», «авкціон» замість обридлого «аукціон», «геніяльно» замість жахливого «геніально». А також перевидати сотні назв творів вітчизняної класики та раніше «неправильно» перекладеної зарубіжної з урахуванням «геніяльного» правопису, про який серйозно балакають в обох не проти ночі згаданих комісіях.

Одне слово, б'ються хлопці над тяжкою проблемою: як повернути нас, неощасливлених, у «досконалу» правописну норму зразка 20-х років останнього століття минулого тисячоліття. Зупинися, мовна ріка. Потечи назад, на сімдесят з гаком років, бо «геніяльні» правописанти так хочуть.

А щоб вони не діждали, оті «рехворматори».

Згадані правописні норми, як зазначає та ж сама «Україна молода», вживалися в УРСР у 20-ті роки, а також є нормою мови української діаспори.

І що ото собі думають англійці чи іспанці? Їхні мови у країнах Нового Світу геть змінилися на американську англійську та латиноамериканську іспанську, а вони собі в своїх мовних метрополіях і вухом не ведуть. Мало того, навпаки, розмовляти літературною іспанською чи англійською є ознакою високої культури латиноамериканця чи американця. І жодна жива душа не репетує: «Назад, мово Іспанії, назад, мово Англії, повертайтеся до тих часів, коли наші предки вас залишили!»

Нудно живуть, без «рехворм». Англійці, правда, потихеньку прибирають деякі літери в словах, де вони пишуться, а не читаються. Але якось мляво те роблять, без вогнику. І при цьому геть зовсім не зважають на мовну периферію англійської. Жах! Може, підкинути їм парочку наших малахольних «прохвесорів», аби внесли деяке пожвавлення? Бо ж є у нас запальні кадри, є. Вони не можуть працювати тихомирно, їм треба, щоб у телевізор їх показували, щоб усе аж кипіло у борні. І якщо заради цього треба розвернути мову на три покоління назад — вони на те згодні. І те, що штучні реформи такої делікатної матерії, як мова — прямий шлях до розколу в суспільстві, їх теж не хвилює. Процес борні — у ньому вся сила. «Єсть упоение в бою», — як той казав.

Наївні українські філологи двадцятих років, а також деякі тодішні більшовики щиро повірили в процес українізації. Ще б пак: після скількох століть утисків — українська мова у своєму праві. І з тої радості чого тільки не втнули! Навіть дискусії вели: писати Пушкіна Гарматним чи ні? Велика, з'ясувалося, проблема. То було, власне, дитинство української мови як державної.

З дитинства, звісно, не можна сміятися. Але в нього не можна і повертатися. В нього можна тільки впасти. І тоді вже в пригоді стає гамівна сорочка. Але не будемо суворими. Давайте просто дозволимо тим «прохвесорам», яким подобається правопис 20-х років минулого століття, користуватися ним у своїх працях. Один грець їх ніхто не читає.

Петро ТОЛОЧКО, академік НАН України.
Сергій ПРАВДЕНКО, заслужений журналіст України.

Скандал

Досліджують у Відні

За один-два тижні експерти Інституту вільної преси у Відні мають дати відповідь на запитання: чи є скандальні записи майора Мельниченка справжніми? Про це повідомила радіостанція «Німецька хвиля».

Один зі співробітників інституту, радник з питань свободи слова Майкл Кудлап, наголосив: «Висновки наших експертів не матимуть жодної юридичної сили в Україні». Проте, зрозуміло, моральна сила резюме віденських фахівців буде надзвичайно вагомою. Враховуючи повну відсутність можливості для «ненав'язливих» візитів до них міліції, а також, скажімо, термінової госпіталізації.

Тим часом майор Мельниченко оприлюднив ще деякі «експонати» своєї унікальної колекції. В прямому ефірі «Радіо «Свобода» він продемонстрував один з уривків нібито запису розмови Президента України з керівництвом Комітету з частот, де той питає, скільки платять ВВС і «Радіо «Свобода». Після чого у жорсткій формі із застосуванням нецензурної лексики вимагає «задавити» ці радіостанції. В інтерв'ю «Радіо «Свобода» Мельниченко також стверджував, що під час однієї з розмов Президента з губернатором Донецької області Януковичем глава держави заявив: «Ющенко хоче, щоб я його звільнив. Я його не звільню, а знищу, раз і назавжди». Майор уточнив, йшлося «про політичні кроки знищення Ющенка».

Сам Президент України Леонід Кучма має сьогодні зустрітися з делегацією організації «Репортери без кордонів», яка перебуває у Києві з метою ознайомлення з фактами розслідування справи Гонгадзе. Втім, репортерам було відмовлено в зустрічі з міністром внутрішніх справ Юрієм Кравченком — через начебто відрядження останнього. Певні проблеми мали візитери і з акредитацією на вчорашню прес-конференцію Генпрокурора Михайла Потебенька: спочатку їм було відмовлено в акредитації, проте потім дозволено-таки бути присутніми.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Коментар

Не програми лякають. І не висновки

Віце-прем'єр Юлія Тимошенко оприлюднила головні засади проекту програми реформування вугільної галузі.

Передбачається у місячний термін проінвентаризувати розвідані запаси вугілля, щоб визначити найперспективніші шахти, а також ті з них, що підлягають реконструкції чи закриттю. Пропонується паспортизація шахт, створення на базі державної акціонерної компанії «Вугілля України» холдингу з підприємств державної форми власності, котрі очолюватимуть відтепер переможці спеціальних конкурсів.

За місяць планується організувати новий порядок надання коштів на підтримку вуглевидобувних підприємств. Це означає: досі ми такого порядку не мали. Або мали його видимість. Судячи із пропозицій проекту програми, уряд усерйоз береться за відродження фінансового стану шахт і об'єднань. Пропонується на період «активної терапії» зупинити процедуру фіскального відчуження майна, визначити уповноважений банк з контролю за акредитивною формою розрахунків, яку слід вважати основною. До речі, вже з 1 січня цього року — за енергетичне вугілля. Уряд збирається податки від прибутку залишати на відновлення і розвиток підприємств, обіцяючи незабаром прийняття закону України про їх фінансове оздоровлення. Натомість він вимагає небагато: прозорої і конкурсної системи торгівлі енергетичним та коксівним вугіллям. Для того вже тепер визначаються мінімальні аукціонні ціни на ці ресурси залежно від їх енергетичної та металургійної цінності.

Сергій ВЛАД.

Фотофакт

Мітинг біля Верховної Ради.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Як демократи явку забезпечили

«Розпустити Верховну Раду і оголосити дострокові вибори в разі, якщо депутати негайно не впровадять у життя вимоги народу, проголошені на всеукраїнському референдумі, та якщо не буде створено постійну парламентську більшість». Такою є резолюція мітингу, організованого комітетом на підтримку конституційних прав, який відбувся вчора у Кіровограді.

Довжелезна колона заполонила собою майже всю центральну вулицю міста. Її супроводжували два духових оркестри. Та дехто з колони тишком вислизав і хутко ховався за дверима магазину чи зникав у прилеглому провулку.

— Погано працюють погоничі, — підмітив хтось із моїх колег. — Перевірку явки треба було влаштувати після демонстрації, а не до її початку.

З 8-ї ранку площу імені Богдана Хмельницького у Кіровограді поступово заповнив багатотисячний натовп, який, можливо, і налічував заявлені комітетом 35 тисяч. Такої кількості людей обласний центр не пам'ятає з часів демонстрацій на підтримку незалежності України. Тільки тоді на мітинги ніхто нікого силоміць не заганяв. А тут — списки і відповідальні за явку людей. «Комітетчики» постаралися на славу. Представництво забезпечили — і студентів, і робітників, і медиків, і працівників культури. Звісно, в авангарді місцеві осередки партій: ДемПУ, СДПУ(о), «Демсоюз» тощо. Гасла: «Праця — наш добробут», «Віддайте нашу зарплату», «Вимагаємо дотримання конституційного ладу», дисонували виступам про грандіозні звершення. Промовці, проте, згадували і «деякі деструктивні сили, що намагаються звести нанівець усі великі досягнення», і «болото анархії»...

Помітингувавши з годину, колони рушили центральною вулицею міста. Посилені наряди міліції зупиняли транспорт, аби ніщо не завадило такому важливому заходу.

Напередодні мітингу один мій знайомий розповів, що на його підприємство телефонували з облдержадміністрації і вимагали забезпечити на мітинг явку десяти людей. Колектив невеличкий, тож більше не просили. Я зателефонував керівникові цього підприємства і запитав, чи то правда, що довелося виділяти людей.

— Ну що ви? Хіба в нашій країні таке можливо? Люди добровільно вишикувалися в колони і рушили...

Іронію, мовляв, розумійте самі.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

У номер

■ Волинь

Тут не Тюмень, але свій газ є

На Волині успішно розробляють Локачинське газове родовище, запаси якого — вісім мільярдів кубометрів природного газу. Нині до трьох уже діючих свердловин додалося іще три. Відтепер видобуток голубого палива збільшився удвічі.

■ Київ

На енергоринку все таке дороге!

Україна входить до найенергозатратніших країн світу. Її частка у світовому споживанні енергоресурсів становить 1,9%.

За прогнозами Держкомполітики України, подальше подорожчання енергоресурсів негативно позначиться на конкурентоспроможності продукції українських виробників на зовнішніх ринках. Основні експортні галузі енергоємні: 50—70% у структурі собівартості. Україна залишається критично залежною від внутрішніх процесів у Росії, звідки імпортує понад 60% енергоносіїв. Водночас наша держава витрачає на один долар ВВП майже в 5,5 раза більше енергоресурсів, ніж країни Центральної Європи. Тому ціни на окремі види української продукції на 30—70% перевищують ціни світових ринків.

Згідно з експертними оцінками, протягом 2000 року зростання тарифів на газ для українських промислових підприємств становило близько 40%, на електроенергію — в середньому 20—40%. 2000 року в загальному обсягові українського експорту продукція металургійного комплексу становила 63%, машинобудування — 16%.

■ Вінниця

Села в пітьмі

Без електрики залишаються мешканці майже 500 населених пунктів Вінниччини. Енергетикам — на ліквідації наслідків стихії працюють 1800 осіб — досі не вдалося запалити світло в більшості населених пунктів Теплицького, Іллінецького, Немирівського, Барського та деяких інших районів. Стримують хід робіт дефіцит електроопор та... погода: потепління не дає можливості техніці працювати на полях.

Протягом тижня лампочки спалахують у 14—19 населених пунктах. У деякі з них, щоправда, електроенергія подається за тимчасовою схемою. Якщо темпи робіт залишаться такими, як нині, завершити їх вдасться через півроку. Крім того, 70 відсотків населення області не отримує інформації каналами дротового радіомовлення.

■ Одним абзацом

■ Невдовзі авіапарк ВАТ «Мотор Січ» поповниться ще чотирма вантажними літаками Іл-76. Таким чином Міністерство оборони України має намір розрахуватися з підприємством за виконані ним роботи і надані послуги військовому відомству.

■ Учора в Миколаєві відбувся похорон відомого журналіста, редактора газети «Вечерний Николаев» Володимира Смирнова. 30 грудня його було по-звірячому побито невідомими, і він помер у лікарні.

■ Шахтар-пенсіонер з Тореза Донецької області «подарував» міському відділу освіти понад дві тисячі гривень регресних виплат, які заборгувало йому підприємство. У спецмагазині, де отоварюють шахтарів у рахунок заборгованості із зарплати, на цю суму придбали шкільну форму для дітей-сиріт.

■ За даними Міністерства з надзвичайних ситуацій, з початку року в Україні загинула 81 особа, 48 з яких стали жертвами побутових пожеж, 27 — шляхово-транспортних пригод...

■ Фотофакт

Майже 500 делегатів і гостей Помісного Собору УПЦ Київського патріархату, присвяченого 2000-літтю Різдва Христового, слухали виступ Патріарха Філарета.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Дарницька районна рада, районна державна адміністрація Києва висловлюють глибоке співчуття голові Кір'яну Валерію Андрійовичу, його сім'ї з приводу тяжкої втрати — смерті батька

КІР'ЯНА Андрія Миколайовича.

ДАІ — «королева автостради»

Готується законопроект

Із 727 тисяч гривень, які надійшли минулого року на спецрахунок кіровоградської ДАІ від офіційної сплати штрафів, місцевому бюджету дісталося... менш ніж 5% (33 тисячі гривень). Решту доблесні даїшники витратили на себе, а держава, незважаючи на закон, не отримала жодної копійки.

За цією верхівкою офіційного айсберга можна приблизно визначити розміри тіньового обороту готівкових грошей, добутих на дорозі смугастим жезлом.

Доводиться визнати, що держава сама відправила свою державну автоінспекцію на «велику дорогу». Місцеві відділення ДАІ на ділі фінансуються тільки на мізерну частину того, що їм щорік обіцяє держбюджет. Тому питання свого техзабезпечення й прожитку Державтоінспекції доводиться розв'язувати лише з допомогою переходу на підніжний корм. А коли вже на це дають зелене світло, то зупинитися, наситившися, дуже важко. Майже неможливо. Так само неможливо, як перемогти в такій ситуації корупцію і службові зловживання. Лише офіційна статистика штрафів автовласників за 9 місяців минулого року наводить цифру в 100 млн. гривень. Тобто 2000 року інспекторам ДАІ вдалося «збити» щонайменше по 2 грн. з кожного громадянина України, включаючи людей похилого віку й немовлят! При цьому дорожній інспектор, з мовчазної згоди державної влади, є годувальником всієї «контори».

Комітет ВР України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією впевнений: перемогти корупцію за таких умов можна, лише законодавчо вибивши з-під неї грунт. Ми маємо юридичні висновки вищих інстанцій про незаконність того, за що водіїв штрафують і досі. До мене, як першого заступника голови комітету, надходять звернення стосовно вилучення автомобільних номерів, а то й самого автомобіля. Юридично підковані автовласники чудово розуміють, що це порушує статтю Конституції про захист приватної власності господаря автомобіля. Розуміють це також в самій ДАІ, хоча й не поспішають погоджуватися. Розуміють і те, що позбавлення прав водія має належати до виняткової юрисдикції суду, а запровадження попереджувального талона (до речі, виключно для громадян України) не лише грубо порушує права останніх, а й суперечить цілій низці положень міжнародної конвенції «Про дорожній рух», яку Україна підписала, піклуючись про свою цивілізованість.

Для того, аби включилися правові механізми і все стало на свої місця, комітет розробив законопроект «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення під час відповідальності за порушення правил дорожнього руху». До нього включено весь комплекс депутатських поправок, кожна з яких підтверджена юридичним висновком, а в окремих випадках супроводжується матеріалами профільних підрозділів ДАІ. Однак на правовому шляху законопроект постійно переслідують фатальні невдачі: за два роки різні причини, обставини або ж сили жодного разу не пустили проект на парламентський поріг, не дозволили йому навіть потрапити в порядок денний сесії. Ще б пак! Адже в разі ухвалення законопроекту даїшник втратить право знімати номери, вилучати права водія, а попереджувальний талон буде просто скасовано. Така «ліберальна революція» зачепить дуже багато шестерень державної машини і порушить звичний рух маховика, який з року в рік покриває бюджетний дефіцит «нестатутними стосунками» на дорогах. Однак комітет має твердий намір бути почутим. Торжество Права, відновлене головним законодавцем країни нехай у такому невеликому, але дуже конкретному і актуальному питанні, без сумніву, стане революцією у відносинах народу й Державної автоінспекції.

Віктор КОРОЛЬ,
народний депутат України.

Народ простий, але тямущий

Депутат в окрузі

— З якими переважно проблемами приходять виборці на зустрічі з вами як своїм депутатом, що сьогодні їх найбільше хвилює і на що вони шукають відповіді? — з цього й почалася наша розмова з народним депутатом Євгеном Кирильчуком, членом фракції «Батьківщина».

— Зміщення акцентів досить помітне. Якщо у першу половину минулого року люди прагли відповіді, чому затримується виплата пенсій, зарплати, інших соціальних виплат, то нині про це вже практично не йдеться. Зате густо пішли питання, пов'язані з орендними взаєминами та виділенням земельних паїв у натурі. Почастішали випадки, коли частина громади, що має якісь свої внутрішні зв'язки, бажає виділитися із загалу й вести колективне господарство на власний розсуд і ризик. Хочу наголосити: саме колективне господарство. Бо це те, що випробуване й вивірене багаторічною практикою. Тоді як спершу заманлива ідея індивідуального господарювання на землі вочевидь втрачає позиції. Ось доказ: на Волині 217 господарів, які спершу взялися за фермерство, вже відмовилися від індивідуального користування землею.

Зважте — це при тому, що для селян нині створено достатньо сприятливі умови. Зокрема, введено єдиний сільськогосподарський податок, який зменшив податковий тиск принаймні втричі порівняно з 1999 роком.

Однак гостроту проблеми не знято. І спричиняє її вкрай нераціональна, прямо-таки дискримінаційна (для селян) цінова політика. Вона зашморгом душить весь агропромисловий комплекс. Кабальна бартеризація, паразитарне посередництво, надмірні банківські ставки на кредит, безпорадність, а то й корумпованість місцевої влади — ось ті перепони, які сьогодні стоять на шляху до відродження села. Бо раз немає у селянина зацікавленості в розширеному виробництві, звідки ж узятися паросткам відродження?

І тут все знов упирається в диспаритет цін. Де це видано, щоб за літр солярки віддавати п'ять-шість кілограмів пшениці, а за літр бензину — піввідра молока?! От люди й питають: чим ми так провинилися перед державою, що над нами така наруга?

У мене немає на це вичерпної відповіді. Як і на питання, чи справедливо, коли за користування трьома гектарами чудового чорнозему орендар заплатив власникові цієї землі «аж» 150 кілограмів ячменю? Тобто, сам зібрав щонайменше 45 центнерів, а власникові відсипав півтора. Ось така «мужицька арихметика» на новий лад...

Нам усім треба усвідомити: не врятуємо село — остаточно занапастимо державу. Судячи з останніх публічних виступів Президента, це вже зрозумів і він, автор та поборник аврального «реформування» на селі. З наскоку таке не робиться. Тоді ж як?

Наші так звані прості люди мудріші, ніж думають деякі «зверхники». І я схильний прислухатися до тверезих голосів моїх виборців, котрі вже не раз говорили: долю землі не можна вирішувати, не спитавши думки тих, хто живе нею, плекає її, зболений болями землі-матері. Тож ідея всеукраїнського референдуму із земельних відносин усе більше оволодіває хліборобським загалом. Ось тільки коли влада почне дослухатися голосу народу?

Записав
Іван ДМИТРЕНКО.

Незалежність прокурора — основа діяльності прокуратури

Недодержання цього положення веде до правового свавілля

Нестабільність визначеності та чіткої політичної структурованості у Верховній Раді призводить до того, що політичні пристрасті, які постійно підігріваються окремими силами та депутатами, котрі не зацікавлені в послідовній розбудові правової, демократичної держави в Україні, загострюються і перекидаються на все суспільство. Суспільство за таких умов перебуває в стані надмірної політичної збудженості та заангажованості, що відволікає від конструктивної позитивної роботи, розв'язання актуальних питань, які так гостро постали сьогодні перед українським суспільством та державою.

Широкий розголос кримінальної справи, пов'язаної із зникненням журналіста Гонгадзе, яку мали б розслідувати в порядку, встановленому законами України, інсинуації та відверті політичні провокації навколо неї, намагання певних політичних сил скористатися ситуацією, будь-якою ціною заробити на цьому політичний капітал призводить лише до заплутування цієї справи.

Її використовують різні політичні сили не для з'ясування істини, а виключно для загострення боротьби за політичну владу, за зайняття найвищих державних посад, що унеможливлює проведення нормального розслідування. Подібного типу конфліктні ситуації мають розв'язуватися виключно в межах правового поля держави, цивілізованих правових форм.

Правовий бік цієї справи передбачає насамперед необхідність суворого додержання вимог права та закону. Створюється враження, що деякі депутати вважають вимоги законів, які самі ж приймають, обов'язковими лише для пересічних громадян України, але не для себе. Верховенство права, закону, утвердження принципів правової державності, захищеності прав людини і громадянина принципово виключає можливість безпідставних та бездоказових заяв та звинувачень.

Далеко за межі права виходять прямі звинувачення вищих посадових осіб держави у вчиненні кримінального злочину. Використання будь-якої інформації, аудіо- та відеозаписів чітко регламентується кримінально-процесуальним законом, відступи від якого неприпустимі за умов дотримання принципу законності, засад правової держави. Безперечно, юридична оцінка цієї справи може бути дана лише уповноваженими на це державними органами — Генеральною прокуратурою та судом.

Тільки ці дві незалежні інституції мають право на певних етапах (Генеральна прокуратура на етапі досудового слідства, а суд — у ході судового розгляду) робити певні оцінки по суті справи.

Конституція України в ст. 121 прямо вказує на те, що тільки прокуратура здійснює нагляд за додержанням законів органами досудового слідства.

Зрозуміло, що діяльність прокуратури можна вважати ефективною тільки тоді, коли прокурор працюватиме в умовах справжньої незалежності. Ці непорушні правоположення мають суворо дотримуватися абсолютно всіма — від посадових осіб до депутатів Верховної Ради. Будь-яке втручання в прокурорську діяльність, тиск на прокурора, вимога звітувати на відповідних етапах по справі негативно позначатимуться на ході розслідування. І в цьому розумінні дуже небезпечно втягувати в політичні ігри навколо «справи журналіста Гонгадзе» Генеральну прокуратуру. Вочевидь, має бути повна довіра Генеральній прокуратурі, яка здійснює нагляд за законністю досудового слідства по такій резонансній справі, як справа журналіста Гонгадзе.

Недодержання цього положення веде до правового свавілля і попрання всіх конституційних принципів судочинства, передусім принципу презумпції невинуватості. Важливо зрозуміти ту обставину, що будь-яка кримінальна справа мусить бути вирішена тільки в рамках визначеної процедури, яка передбачена Кримінально-процесуальним кодексом України.

У рамках цієї процедури прокурор керується тільки верховенством Закону. Вимоги депутатів Верховної Ради звітувати про хід слідства неприпустимі ще й тому, що кримінально-процесуальний закон забороняє розголошувати таємницю досудового слідства.

Тим часом тональність зухвалих та голослівних звинувачень вищих посадових осіб держави з боку деяких депутатів та засобів масової інформації свідчить не тільки про відсутність будь-яких юридичних стримувань, а й про нехтування не лише елементарними моральними нормами та загальноприйнятими етичними принципами, а й законодавством.

Утворена спеціальна слідча комісія Верховної Ради має сприяти слідству прокуратури, а не підмінювати його і прокурора.

На жаль, спекуляції навколо цієї справи навівають історичні паралелі у розвитку української державності, коли загострення політичної ситуації не раз відкидало українське суспільство назад, у минуле, в тісні обійми авторитаризму та диктатури.

Усе це дає підстави звернутися із закликом до політичної відповідальності вищих посадових осіб держави та органів державної влади, які зобов'язані Конституцією гарантувати державний суверенітет України, утримати ситуацію в цивілізованих правових межах, не допустити політичної та соціальної дестабілізації в Україні.

Впевнені в тому, що негативна політико-психологічна атмосфера, яку свідомо та умисно створюють по так званих резонансних справах, не дає змогу Генеральній прокуратурі здійснювати свої наглядові повноваження, проводити досудове слідство в робочій обстановці, яка сама по собі є найважливішою умовою розкриття кожного злочину. В противному разі є достатньо важливих обставин, щоб стверджувати те, що в таких умовах істину не буде встановлено.

Юрій ГРОШЕВИЙ,
Іван МАРОЧКІН,
професори Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого.

Місія нездійсненна?

Протистояння палестинців та ізраїльтян у перші тижні нового року знову загострилося. Теракт у Нетанії, внаслідок якого загинуло 54 особи, і наступна реакція Ізраїлю дали зрозуміти, що переговорний процес найближчим часом поновленню не підлягає. Проте сьогодні очікують прибуття на Близький Схід спеціального посланника США Денниса Росса.

Прем'єр-міністр Ізраїлю Ехуд Барак заявив: Росс, вочевидь, спробує заручитися підтримкою сторін для заяви щодо Близького Сходу, з якою виступить Клінтон — про повномасштабну угоду нині не йдеться.

Треба сказати, що більшість політиків та оглядачів переконані: Клінтону не вдасться увінчати завершення своєї президентської кар'єри примиренням непримиренних. Мало того, є точка зору, що доки новий господар не увійде в Білий дім, усі спроби США вплинути на конфлікт марні. До речі, на думку Клінтона, нова адміністрація, що йде на зміну його команді, ніяк не пов'язана з його пропозиціями щодо Близького Сходу і сама визначатиме свою політику в цьому регіоні.

Тим часом в Ізраїлі щодень наростає хвиля протестів проти укладення мирної угоди з палестинцями на підставі нових пропозицій Білла Клінтона. Підвищену активність демонструють єврейські поселенці із Західного берега річки Йордан та сектора Газа. Крім того, зростає внутрішній тиск на прем'єр-міністра Ізраїлю. Так, екс-прем'єр Біньямін Нетаньяху минулого тижня відкрито заявив, що «процес Осло мертвий» і що всі обіцянки палестинцям, які дав голова уряду Ехуд Барак у Кемп-Девіді й пізніше, після перемоги на виборах лідера опозиції Арієля Шарона буде оголошено анульованими. За словами Нетаньяху, поступки, на які готовий піти Барак, ставлять під загрозу саме існування держави Ізраїль. А двоюрідний брат Нетаньяху Хаггі Бен-Арци прямо звинуватив уряд Барака у зраді, заявивши, що в День Єрусалима прем'єр-міністр поклявся ніколи не допустити поділу міста.

Попри це напередодні приїзду Росса Барак все-таки вітав запропонований Клінтоном план. Проте далі «вітання» справа не пішла. Адже потім він заявив: існує «більше невизначеності, ніж визначеності» відносно того, що мирної угоди з палестинцями може бути досягнуто до 20 січня, коли у США відбудеться зміна адміністрацій.

Та Клінтон править своє, зазначаючи, що для Ізраїлю «немає іншого вибору, окрім як поділити цю землю на дві держави для двох народів». Власне, для прискорення процесу вироблення домовленості щодо клінтонівського плану в регіон і вирушає координатор держдепартаменту з близькосхідного врегулювання Денніс Росс. Чи вдасться йому виконати свою місію? Певніше, ні, ніж так.

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото АП.

Юстас — Алексові

Володимир Путін вручив Гейдарові Алієву свідоцтво про закінчення Ленінградської спецшколи, датоване 16 травня 1949 року. За словами глави російської держави, президент Азербайджану «значною мірою» є його земляком, бо тривалий час мешкав у Ленінграді. Володимир Путін зазначив, що вчився Гейдар Алієв у спецшколі «на відмінно». Принаймні саме такі оцінки стоять, зокрема, за дисципліни «Чекістська підготовка», «Діалектичний матеріалізм», «Політична та економічна географія», «Російська мова».

Гейдар Алієв зізнався, що «дуже зворушений» врученням цього свідоцтва, яке за давністю літ в нього не збереглося. В Ленінграді Алієв, за його словами, «набув багато чого», а не тільки те, чого навчали в рамках спецшколи. Президент Азербайджану сказав, що назавжди полюбив історію Петербурга, його атмосферу, культуру, мову й це відіграло велику роль у подальшому житті.

Клінтони не знають, що робити з кицькою

Подружжя Клінтонів розмірковує над питанням: що робити з кішкою, яка живе в них у Білому домі? Прес-секретар Джейк Сіверт повідомив: вони поки що не вирішили, чи віддати кицьку помічниці Клінтона Бетті Курр, чи забрати її із собою. Кішка на ім'я Сокс приїхала з родиною президента з Арканзасу. Її хазяйкою була донька Клінтонів Челсі. Проте тепер, коли Челсі навчається у Станфордському університеті, Білл та Хілларі в глибокій задумі, що ж робити з кицькою. Тим паче що вона не може порозумітися з улюбленим лабрадором Клінтона.

Фото АП.

Бунт ув'язнених

Інформацію про бунт ув'язнених у Вітебську, що стався напередодні Різдва, офіційно оприлюднено лише 9 січня. 8 січня офіційні особи казали про те, що в колонії просто були... навчання. Навіть сьогодні висловлювані версії дуже суперечливі.

У ніч з 5 на 6 січня почалися заворушення в колонії для неповнолітніх. У них брали участь близько 200 в'язнів. Придушували бунт 300 змопівців. За однією з версій, його причиною стало те, що до карцеру відправили кількох порушників тюремного режиму. В'язні забарикадувалися на другому поверсі і зажадали спочатку їх звільнення з карцеру, потім — зміни керівництва колонії та режиму утримання. Після відмови адміністрації виконати ці вимоги в'язні підпалили матраци і почали викидати меблі з вікон. З вікна викинули й одного в'язня, завбачливо загорнутого в матрац. Адміністрації довелося розпочати переговори, що тривали до 5-ї ранку.

Вони завершилися, коли прибув батальйон ЗМОП, який не зміг проникнути у приміщення через барикади і зламав одну зі стін. Бунт придушили за допомогою кийків та сльозоточивого газу. Постраждалих у результаті шестеро — четверо змопівців і двоє в'язнів.

Колонію частково розформували: 49 в'язнів переведено до іншої колонії. Ще 42 учасники заворушень перебувають у карцері. За фактом бунту в колонії порушено кримінальну справу. МВС повідомляє про те, що виявлено 9 заводіяк. Представники Білоруського Гельсінського комітету вважають: причина того, що сталося, — «надмір суворі умови утримання в'язнів».

Ганна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Країна дітей світу

На планеті Земля народилася нова держава — Країна дітей світу. Її громадянами можуть стати всі хлопчики та дівчатка світу віком до 18 років, а їхня чисельність нині становить 2,1 мільярда осіб.

Щоправда, ця країна не має кордонів, бо існує вона у віртуальному просторі Інтернету, але займатиметься конкретними проблемами молодого покоління землян, яке через кілька десятків років візьме кермо правління у свої руки. Віртуальну країну вирішено створити на третій сесії Парламенту дітей світу, що проходила у фінському місті Еспо неподалік Гельсінкі. В засіданнях брали участь 59 юних делегатів із 32 держав. Вони вважають, що свої національні парламенти дітей мають бути в різних країнах світу. До слова, такі вже функціонують в Україні, Великій Британії, Болгарії та Латвії.

Члени дитячого парламенту світу закликали дітлахів планети взяти активну участь через Інтернет у роботі віртуальної країни. Зокрема, вони запропонували створити так званий «чорний аркуш», до якого записуватимуть негативні діяння дорослих. Цікава ідея!

Порушували й інші гострі проблеми. Парламент, приміром, вирішив звернути особливу увагу на безпритульних дітей, які позбавлені нормального дитинства і яких вулиця перетворює на правопорушників. Розпочато складання списків безпритульних дітей, щоб потім їм допомагати. Цією проблемою парламент опікується з листопада 2000 року, і перші кроки було зроблено в Естонії. А ще обговорювалися проблеми дитячої праці, насильства над дітьми, наркоманії серед підлітків, небезпечних комп'ютерних ігор.

Юні парламентарії казали й про те, що «дорослі» газети, інші засоби масової інформації, на жаль, приділяють мало уваги починанням Парламенту дітей світу. «Невже вони вже назавжди залишили світ дітей?» — здивовано запитувала представниця віртуальної країни Карін Андерссон. Тому дітлахи вирішили самі створити свою пресу. В Інтернеті створено національні сторінки, які згодом об'єднають у глобальну мережу. А з роботою Парламенту дітей світу можна ознайомитися за такою адресою: http://www.childrensparliament. org.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Хроніка. Факти. Події

■ *Брюссель*

НАТО обговорює «балканський синдром»

У центрі уваги засідання Ради НАТО — занепокоєння країн — членів альянсу з приводу небезпеки, яку можуть становити для здоров'я солдатів-миротворців, котрі брали участь в операціях на Балканах, «уранові» боєприпаси. Очікується, що низка країн, а серед них Італія та Німеччина, домагатимуться зняття цих боєприпасів з озброєння. Сполучені Штати й Британія проти такого рішення. На тій підставі, що бронебійні снаряди такого типу забезпечують високу оперативну ефективність. Американський міністр оборони Вільям Коен заявив, що миротворцям було дано вичерпні інструкції щодо поводження з такими боєприпасами.

■ *Берлін*

Шрьодер рятує коаліцію

Канцлер Німеччини Шрьодер провів консультації з партнерами по правлячій коаліції після того, як два міністри його кабінету — охорони здоров'я і сільського господарства — пішли у відставку через різку критику на їхню адресу за неспроможність впоратися із спалахом у Німеччині так званого коров'ячого сказу. Місцеві засоби масової інформації називають ситуацію, що склалася, урядовою кризою.

■ *Мінськ*

Закрито опозиційну друкарню

У Мінську зупинено роботу приватної друкарні, яка друкувала опозиційні видання. Внаслідок цього вихід 16 різних газет і журналів — під загрозою зриву. За одними повідомленнями, випуск газет у друкарні зупинили представники податкової поліції, за іншими — це зробили судові виконавці. У жовтні минулого року на частину майна друкарні було накладено арешт. Білоруські податківці вирішили, що це майно є власністю Білоруського фонду Сороса, якого Вищий господарчий суд країни ще кілька років тому визнав боржником з податків.

■ *Мадрид*

Іспанські миротворці залишаться в Боснії й Косово

Відповідаючи на запитання, чи не розглядає іспанська влада можливість повернення своїх миротворців на батьківщину, як це вже роблять деякі країни, голова уряду Іспанії Хосе Марія Аснар заявив, що про виведення іспанського контингенту миротворців, котрі перебувають у Боснії й Косово, на сьогодні «не може бути й мови». Іспанський прем'єр знову наголосив, що між захворюванням на рак деяких миротворців та їхнім перебуванням на Балканах жодного зв'язку не виявлено.

■ *Прага*

Бунтівні тележурналісти близькі до перемоги

Керівництво державного телебачення Чеської Республіки знову почало випускати в ефір новини, підготовлені журналістами, котрі протестують проти призначення новим керівником національного телемовлення Іржі Годача.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

«Драгоманівка», з якою цікаво

Мої друзі, у котрих є діти шкільного віку, буває, скаржаться, що їм нині нецікаво вчитися. Мовляв, викладання не завжди «на рівні», а вже про позакласну роботу годі й казати — вчителі такі заклопотані, що їм не до цього. Прикро оте чути. Та нещодавно мала нагоду пересвідчитися у протилежному.

...Кого тільки не було в цій залі: співаки й читці, музиканти і танцюристи, і навіть справжні актори у сценічному вбранні. Тремтлива скрипка налаштувала на лірику, і так органічно залунали чарівні рядки Ліни Костенко. Затим було дзвінкоголосся пісень — англійською, німецькою, французькою і, звичайно, рідною мовами. Вони переплітались з танками, грою на гітарі, фортепіано та інсценівками. Відверто кажучи, такий концерт не соромно було б і по телевізору показати.

Та головне — дружня атмосфера, що панувала тут: і дорослі, і діти почувалися добрими друзями. Бо це було їхнє спільне свято — восьмий день народження «драгоманівки». Так по-домашньому вони її називають — свою гімназію, що при Національному педагогічному університеті імені М. Драгоманова. Тут у них і газета є з такою самою назвою, кореспондентом якої може бути кожен. А ще є КВК —англійською та німецькою мовами, гуртки — акторського мистецтва, танцю, співу. Факультативи — історії первісного мистецтва, французької мови, риторики, стилістики, психології, журналістики. А ще — спільні екскурсії до музеїв, відвідини театрів, подорожі до інших міст. І просто щоденні зустрічі з добрими друзями. Скажімо, з класним керівником 31-ї групи Вірою Садиславівною Бруцькою — чуйною, справедливою людиною.

І, звичайно, тут чудовий колектив фахівців, по-справжньому відданий педагогічній роботі, закоханий у свою професію. А створює ауру доброзичливості головна господиня гімназійного дому — Світлана Олександрівна Балаба. Людина не байдужа до кожної дитини.

Гімназисти їздять сюди звідусіль: з Борщагівки і Березняків, Дарниці й Нивок, навіть із Віти Поштової та Броварів. Що й казати, дорога неблизька, але таке навчання того варте, і головне — тут на них чекають. Як удома.

Тож коли скажуть, що нині у школі нецікаво, не вірте —згадайте «драгоманівку».

Любов СТАНАЧИЧ.

На фото: грає гімназистка 31-ї групи Вікторія Вороніна.

Фото автора.

Актуально

Дзвони відродження

В Одесі освячено дзвіницю відновлюваного Спасо-Преображенського собору. В різдвяну ніч потужний дзвін почули не тільки у центрі міста, а й у найвіддаленіших його районах. Храм — ровесник Одеси — був зруйнований в середині 30-х років.

Ідея його відбудови виникла невдовзі після проголошення незалежності України, та втілювати її в життя розпочали лише близько року тому.

І ось 77-метрова споруда на Соборній площі зметнулася увись. 14 бронзових дзвонів для неї вагою від 95 кілограмів до 4,2 тонни відлито майстрами грецького міста Пірей, а 5-метровий позолочений хрест зробили на одеських підприємствах.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Оголошення

Загальні збори акціонерів ВАТ «Червоний партизан»
відбудуться 26 лютого 2001 року об 11 годині в клубі ВАТ за адресою: 32054, Україна, Хмельницька обл., Городоцький р-н, с. Велика Яромирка.

Реєстрація акціонерів та їх представників з 10 до 11 години за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність ВАТ за 2000 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії.
3. Про внесення змін та доповнень до Статуту ВАТ.
4. Вибори:

— Голови правління;
— Спостережної ради
— Ревізійної комісії.

Для реєстрації акціонерам необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу.

Представникам акціонерів необхідно подати довіреність, оформлену у встановленому порядку та документ, що посвідчує особу.

Довідки по тел. 3-19-23.

Правління ВАТ «Червоний партизан».

ВАТ «ВОЛИНЬАГРОСПЕЦМОНТАЖ» (код ЄДРПОУ 00910216)
Повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення. Ліквідаційна комісія працює за адресою: м. Луцьк, пр. Перемоги, 15. Тел/факс (3322) 3-10-58.

Арбітражний суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу №7/234-23/229 про визнання банкрутом ТзОВ «Альфа», Львівська обл., м. Городок, вул. Заводська, 4, р/р № 2600600011884 в Львівській обласній дирекції Укрсоцбанку, МФО 325019, ЗКПО 09325011.

Розпорядником майна призначено Градюка О. І., ліцензія №000126 від 18.01.2000р.

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № 26/95-00 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю спільного підприємства «Візантія».

Код ЄДРПОУ: 23936908.

Юридична адреса: Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 17м.

Р/р 26008110441004 в Лівобережному відділенні КБ «Приватбанк», МФО 305299.

Розпорядник майна боржника — Жуков В. І. Тел. 770-44-15.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дати публікації оголошення.

Регіональний агрокооператив «Баришівка-Ріпак»
(с. Поділля, Баришівського району, Київської області, код ЗКПО 30334810)
повідомляє про свою ліквідацію.
Претензії приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Датек» (ЗКПО 30770111) ліквідується.
Претензії приймаються згідно з чинним законодавством за адресою: Київська обл., м. Вишгород, вул. Набережна, 1.

Арбитражный суд Луганской области (91021, Луганск, пл. Героев ВОВ, 3-а) возбудил дело № 12/49б о банкротстве коллективной научно-производственной фирмы «Айсберг» (юридический адрес: 94500, Луганская обл., г. Красный Луч, ул. Луганское шоссе, 14, т/с 2600730120203 в отделении АК ПИБ г. Красный Луч, МФО 304375, код 20165803).

Претензии кредиторов и заявления санаторов направлять в Арбитражный суд Луганской области в месячный срок.

ПОВІДОМЛЕННЯ
про загальні збори акціонерів ЗАТ — агрофірми «АВІС»,
що відбудуться 17 лютого 2001 року об 11 годині за адресою розташування товариства:
32325, Хмельницька область, Кам'янець-Подільський район, село Гуменці, ЗАТ — агрофірма «АВІС».

Порядок денний:

1. Звіт правління товариства про фінансово-господарську діяльність товариства у 2000 р.
2. Звіт спостережної ради товариства про діяльність у 2000 р.
3. Звіт ревізійної комісії товариства про діяльність у 2000 р.
4. Затвердження розподілу прибутку отриманого товариством у 2000 році.
5. Затвердження плану розподілу прибутку товариства на 2001 рік.
6. Про надання правлінню товариства згоди на здійснення угод.
7. Про основні напрями роботи товариства у 2001 році.
8. Внесення змін до статуту товариства.

Особа, що бере участь у загальних зборах акціонерів АТ повинна мати при собі документ, що засвідчує його особу (паспорт). Представники акціонерів повинні мати при собі доручення, посвідчення у відповідності до вимог чинного законодавства. Ведення реєстру ЗАТ здійснює Хмельницька філія «Приватбанк» (22) 77-01-69).

Реєстрація акціонерів з 9 до 11 години у приміщенні проведення загальних зборів.

Для довідок тел.:(03849) 9-77-33.

КСП «Іскра»
Веселівського району Запорізької обл.
ліквідується.
Претензії приймаються протягом місяця з часу публікації.

Арбітражним судом Харківської області (61022, м. Харків, пл. Незалежності, 5, Держпром, 8 під'їзд) порушена справа № 13432/7-73 про банкрутство ТОВ «Ветеран» (61053, м. Харків, Карачаєвське шосе, 44, рахунок 26000301147 в ХОУ Ощадбанка, МФО 351823, код 24271659). Розпорядником майна призначено Вербицького В. В., ліцензія № 000232 від 21.02.2000 р.

Заяви кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Аукціон, оголошений Ліквідаційною комісією ДБМУ **«Більшовик»** 10.01.2001 р. (об'ява у № 225 від 06.12.2000 р.), переноситься у зв'язку з Різдвяними святами на 17.01.2001 р., а реєстрація до 12.01.2001 року включно.

Правління ВАТ «Яготинське» повідомляє, що 1 березня 2001 року в приміщенні клубу с. Двірківщина о 10 годині відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління за 2000 рік.
2. Звіт Спостережної Ради.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Затвердження звіту господарсько-фінансової діяльності за 2000 рік.
5. Затвердження бізнес-плану.

Реєстрація буде проводитись з 9 години.

Чутки про неміч літераторів перебільшені. Немічними нелітераторами

Орфеї і корифеї

Інтерв'ю з головою Спілки письменників України Юрієм МУШКЕТИКОМ

— Саме літературне життя нікого не цікавить. Письменники йдуть із нього. Ми втратили своє кіно, втрачаємо художників, що від'їжджають за кордон, і, якщо врешті втратимо літературу, ніяка економіка не оберне нас на європейців.

— Як би ви охарактеризували літературні будні?

— Через непомірні податки загублено книговидавничу справу, мережу книгорозповсюдження і найголовніше — культуру читання. Бо ввізне чтиво —здебільшого дуже посередніх художніх якостей. І це також не «європеїть» націю. Міф про те, що розквіт економіки підніме й культуру, давно заперечено життям. Кращі американські письменники XX століття відбулися в часи великої депресії. Відбулися завдяки читацькій і видавничій підтримці. Весь нинішній потенціал США не створить нового Хемінгуея чи Фолкнера. Скажу більше, нинішній добробут наддержави багато в чому походить із того міфу про Америку, який створили її письменники.

— Депресію ми маємо — слово за шедеврами?

— За засобами зображення, багатоманітністю і, головне, за щирістю нинішня українська література багато в чому вища і людяніша від загальносвітової. Це підтвердить кожен, хто читає хоча б журнали.

— То що заважає нам здивувати світ?

— Відсутність перекладачів і популяризаторів. Бо не таїна, що «європейські» імена тримаються на слуху дякуючи нав'язливій рекламі. А рівень творів —посередній і нижче. Професіоналові це зрозуміло з перших сторінок того чи іншого автора. Але на них працює — і заробляє — ціла книгоіндустрія.

— Так то воно так, але на «петрівському» книжковому базарі в Києві один відсоток українських книг. Що це — інтелектуальна неміч українських авторів?

— Дурниці! Якщо це і неміч, то київських українців, уражених зневагою і зверхністю до свого, рідного. Уявіть французів, які читають винятково англійських письменників, або євреїв, які віддають перевагу самій лишень арабській поезії, і для вас зочевидніє той рівень національної свідомості, що визначає смаки на наших книжкових базарах.

Ми маємо авторів, що могли б прикрасити будь-яку літературу. Але відсоткове співвідношення із російськомовною книгою (свідоцтво маскультуризації суспільства) зводить майже нанівець їхню працю. Маскульт — детективи, фентезі, мемуарщина ets — хіба це, зрештою, література? Попит визначається пострадянськими штампами, де в основі — російськомовна матриця. Написане по-російськи часто не має анічогісінько спільного зі справжньою російською літературою!

Секрет розкуповування — в демпінгових цінах. Багато хто із торговців навідріз відмовляється брати українські книги. Не дивина: книжкова мафія контролює книгорозповсюдження, нав'язує дебілкуваті смаки, впливає на законодавців, чиновників, котрі тому й не поспішають звільнити справді художню книгу від податкового зашморгу. Наслідки мафіозних переділів — один відсоток книг для титульної нації. Це питання до РНБО скоріше, а не до Спілки письменників.

— Є регіони, де менше, ніж відсоток. У серйозних країнах все це стало б темою парламентських слухань. Бо книготоргівля — третій за прибутковістю бізнес.

— За оцінками експертів (як тепер модно казати), видавці російськомовного чтива висмоктують з України сотні мільйонів доларів. На ці гроші підгодовують «велікую і нєдєлімую» ідеологію, а тутой влаштовують русифікаторство, подібне до валуєвського указу.

— Уся справа в підступах сусіда?

— Сусіди вчинили подержавницьки, видавши закон про книгодрук, що звільняє від податків. У тому законі, до речі, є прямі вказівки на розповсюдження книг в Україні. Вся біда не з Москви біжить, а в тих своїх холуях сидить, що плутають мерзенні інтереси з любов'ю до Вітчизни. Та й багато хто з наших видавців лінується ризикувати і ліпить на спонсорські гроші бездарне ремісництво.

— Але ж деякі літератори час від часу потрапляють у придворні. Яка їхня допомога рідній літературі?

— Чиновницька психологія далека від творчої. Влада змінює людей фатально. Катапультувавшися звідти, деякі згадують про НСПУ і приходять тільки тоді, коли треба, щоб їх підтримали на виборах як прихильників національно-демократичної ідеї.

— Кажуть, Спілка письменників як тоталітарний витвір має зникнути...

— За логікою руйнації повинна зникнути і Національна Академія наук, чимало інших організацій, створених за комуністичного режиму. Справа не в минулому, а в нинішній позиції. Теперішня НСПУ виконує роль творчої профспілки. Письменники насилу виісновують, як і більшість народу. Але, якщо вчений може виїхати і реалізувати потенціал за кордоном, то письменник потрібен лише своєму народові. Виштовхнувши письменників на маргінес, держава по суті маргіналізує, обезголовлює націю. Бо ні кращий спортсмен, ні кращий олігарх, ні кращий політик року (уп'єдесталені «Золотою фортуною») не стануть хранителями традицій. Нам нав'язують суспільство, де моральне і традиційне хочуть виставляти на посміховище. Ненависть і зневага до українських письменників віють із комерційних телеканалів. Особливо звідтої, як письменники рішуче стали на захист національних інтересів, національної культури, виступають проти подвійної і занепадницької політики. Доходить іноді до знущання й абсурду. Літератора зі світовим ім'ям — Юрія Шереха, нинішнього лауреата премії імені Т. Шевченка — в теленовинах називають маловідомим. Це світового славіста, патріарха української критики!

— На телеканалах, здається, немає жодної «літературної» передачі...

— Зате з надлишком відвертостей заїжджих поп-зірок і політологів, що розводяться про братолюбство до України, нібито самі українці — люті всуціль українононенависники. Хоча є, на жаль, і такі. Але будувати свою державу, опираючись і озираючись на чужі авторитети, підгравиючи їм — ганебна справа. Запобігання, комплекс раба, притаманні деяким телеведучим, помалу прищеплюють мільйонам українців другосортність.

— Із письменників часто посміюються за акцентування уваги на мовному питанні.

— Мова — основа національної самосвідомості. Письменники виступали ініціаторами демократизації і незалежності України. Природно, вони несуть відповідальність за самосвідомість народу. Можливо, ця відповідальність — останнє, що залишилося серед політичної безвідповідальності, обіцянок і пустослів'я. Простий приклад. Коли держчиновник або керівник за десятиліття не в змозі осилити десять українських слів — що краще свідчить про його розумові здібності? Як же їм, бідним, відроджувати Вітчизну?

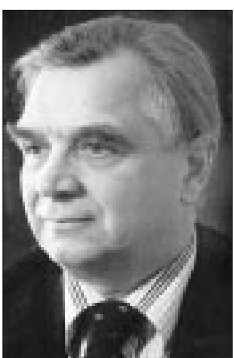
— До речі, про відродження. В чому, по-вашому, причини дрімучого відставання українських реформ на тлі сусідів: Чехії, Польщі, країн Прибалтики?

— У відсутності монолітного суспільства. Роз'єднаність на «східняків» і «західняків» насамперед підриває почуття спільного дому, родини, спільної відповідальності за все, що відбувається. А в нас, як у домі п'яничок, — крадуть у себе самих і везуть за кордони. І ждуть інвестицій. У названих вами країнах здійснено серйозні адмінреформи. До влади прийшло нове, європейсько мисляче покоління. Їх національний інформаційний простір ніхто не окупує диким примітивом. Багато що залежить від культурного рівня суспільства. Та його неможливо досягти за умови залишкового принципу фінансування національної культури. От вам і реформи. Ми це повторюємо протягом десятиліття. Слухають і не чують. А письменники не вийдуть на вулицю, як шахтарі з касками, — із комп'ютерами і друкарськими машинками, щоб постукати ними по асфальту. Забагато втіхи для зловтішальників. Пережили Чорнобиль — переживемо і дубократію. Замість письменників страйкує моральна безвихідь — як нам усім бути далі? Вічний пошук шляху — одвічна доля письменників.

Розмову вів **Євген ЧЕРНЕЦЬКИЙ.**

Юрій МУШКЕТИК — прозаїк, голова Спілки письменників України, народився у 1929 році на Чернігівщині. Автор романів та повістей «Семен Палій», «Гайдамаки», «Суд над Сенекою», «Позиція», «Яса», «На брата брат». У його творах — українська і світова історія, життя села, людина на війні, екологія і місто. Лауреат Шевченківської премії 1980 року.

Юрій Мушкетик — письменник, що застерігає йти брат на брата.

Колонка оглядача

Доктрина Кравчука

Щойно в столичному інформаційно-видавничому центрі «Інтелект» вийшла книга «Україна: інтелект нації на межі століть», створена поважним авторським колективом (слово до читача — Б. Патон, серед авторів — Ю. Канигін, І. Курас, Є. Марчук, В. Медведчук та інші). Власне, це програмна монографія Українського товариства «Інтелект нації», утвореного ще два роки тому. Президент товариства — Леонід Кравчук, йому ж належить і грунтовна передмова до книги. «Інтелект нації» — не лише товариство однодумців, а водночас, як модно нині казати, певний проект, мета якого —інтелектуально-інноваційний розвиток України. Головні тези цього проекту викладено в кінці книги у вигляді так званої доктрини Кравчука.

Названа книга не є збірником рецептів чи «програм розвитку до такого-то року» (скільки їх уже було!). Ні, це лише науково-дослідна частина проекту. Автори розглядають поняття «інтелект нації» в ментальному, соціальному, політичному, інформаційному аспектах і доводять, що лише за умов інтеграції та мобілізації свого інтелектуального потенціалу Україна зможе посісти гідне місце в світовому контексті. Тут можна б навести кілька яскравих цитат, але вони, боюсь, лише збіднять смисл, оскільки він якраз у цілісній послідовності викладу.

Є книжки, які проблематично рецензувати в суто оціночному сенсі («добре—погано—посередньо»). Це, приміром, як збірник задач з математики — щоб перевірити його цінність, треба принаймні розв'язати хоч кілька задач і подивитися, чи зійдуться відповіді, скільки там чого куди вливається й скільки виливається. До речі, у своїй передмові Л. Кравчук подає кілька прикладів таких «розв'язаних задач». Решта —ще попереду. Точні відповіді невідомі.

Отже, не беручись до об'ємної рецензії, зупинимось лиш на одному питанні: що стоїть за спробою «інтелектуальної мобілізації нації» і чому ця приваблива ідея й досі широко не обговорюється, хоч, як сказано, товариство «Інтелект нації» існує вже два роки.

Перша спокуса — згадується книга Горького «Несвоевременные мысли». Справді, нині у масовій свідомості поняття «інтелект» підміняється грою «Що? Де? Коли?» або «Виграй мільйон!». А те, що називається нашою ідеологією, являє собою конгломерат запозичених у сусідів старих ідей. Це стало так звично, що сама ця книга цілком може здатися справді несвоєчасною й навіть утопічною. З неї не висмикнеш жодної цитати для мітингу.

З другого боку, питання про консолідацію нашої інтелектуальної еліти надзвичайно актуальне. Бо нам надто часто доводиться нарікати на те, що яскраві уми (у політиці чи будь-де) не мають на кого спертися (згадаймо того ж таки Кравчука в часи його президентства) і залишаються генералами без армій (був Чорновіл — був Рух, не стало Чорновола — маємо, що маємо, як сказав інший генерал). І виходить: ті, що нами правлять, сильні не так інтелектом, як звичайним «кучкуванням» людей без облич. Немарно ж під час останніх виборів до партійних списків активно залучали відомих артистів — щоб хоч якось персоніфікувати певну політичну силу в очах електорату. Власне, так відбувається не лише в політиці.

І книга «Україна: інтелект нації...» ставить питання (а не дає рецепт), як переламати цю ситуацію. В даному разі термін «доктрина Кравчука» не здається надто амбітним, швидше це те, чого й можна було чекати від Леоніда Макаровича. І те, чого хотілося від нього чекати, а саме — розумного, врівноваженого й перспективного погляду на речі. Навіть якщо запідозрити (нині всі всіх підозрюють!), що Кравчук тут лише прапороносець ідеї, то варто визнати, що прапороносця обрано вдало.

А далі треба читати книгу. Її наклад усього тисяча примірників, і це викликає певну довіру — розумних книжок не буває багато. Щоправда, навіть у наших бідних умовах знайдеться набагато більше, аніж тисяча, зацікавлених читачів, здатних прочитати цю книгу без словника іншомовних слів.

Віталій **ЖЕЖЕРА.**

Дім, де зігрівають серця

У великому приміському селі Хутори, що на Черкащині, є два відомі місця. Перше — в'язниця посиленого режиму. Друге — протестантська церква, побудована там-таки, за високими сірими мурами.

— В юності я щиро прагнув потрапити за грати, —несподівано сказав пастор Анатолій Перепелиця. —Чому? Може, тому, що трьох моїх братів та двох сестер, попри те, що ми з діда-прадіда глибоко набожні люди, цькували з дитинства. У школі нас, напівсиріт, виставляли на посміх перед однолітками. В армії усіляко утискували. За три роки бездоганної служби не дали навіть відпустки додому. Я тоді мріяв сидіти у в'язниці за християнську віру...

Через багато років потому Анатолій Григорович переступив поріг в'язниці. Але не засудженим, а проповідником. Разом з дружиною Катериною Митрофанівною вони добилися права відвідувати ув'язнених з молитвою.

— Сталося це одинадцять літ тому, — продовжував Анатолій Перепелиця. — Після кількарічних ходінь по міліцейських кабінетах перед нами, врешті, відчинилися ворота в'язниці. Розпочалося нове життя не лише для нас, а й для тих, хто не вірив уже ні в кого, ні в що.

Спочатку їх ніхто не чекав. Ні в'язні, ні начальство. Замполіт не приховував скепсису. Все, мовляв, швидко закінчиться. Не той контингент. Вони силу поважають, а не слово. І все ж на перше богослужіння прийшло кілька цікавих. Зав'язалася дискусія. На друге — ті, перші, привели з собою «корешів». Через кілька місяців колишній «червоний куток» не міг вмістити всіх бажаючих поговорити про вічне і «за життя». Тоді й з'явилася в Анатолія Перепелиці думка побудувати на території в'язниці церкву.

Будували храм усім миром. Допомагали місцеві християни-євангелісти та їхні одновірці з-за кордону. Прихильно поставився до спорудження Божого дому і начальник в'язниці підполковник Олександр Тарасенко. Він бачив, як на очах змінюються ті в'язні, котрі відвідують богослужіння, працюють на будівництві.

— Приймали хрещення не лише засуджені, — вів далі пастор. — Я помітив зміни у поведінці, звичках Олександра Федоровича. За кілька років моєї служби у в'язниці ми провели з ним не одну годину у роздумах та бесідах. Торік, коли церкву було урочисто відкрито, сталося диво: підполковник Тарасенко привселюдно сказав, що він також прийняв Господа у своє серце...

Залишивши службу, Олександр Федорович завідує християнською місією в Черкасах. Із Анатолієм Григоровичем вони підтримують постійний зв'язок. Допомагають колишнім засудженим. На власному обійсті Перепелиця поруч зі своїм будинком добудував ще один —для проживання тих віруючих, котрим, вийшовши з «зони», нема куди і до кого повертатися. Пройшовши у пастора «курс» адаптації, духовно зміцнілі, вони знаходять своє місце у житті. Згодом приїжджають до Анатолія Григоровича з дружинами, дітьми, дякують за нове відроджене життя. Дехто з них також став проповідником слова Божого.

А в житті подружжя Перепелиць сталися зміни. Старші син і донька закінчили університет, здобули фах педагога. Молодші два сини закінчують школу. На одній з сімейних рад вони вирішили взяти до себе в родину дітей-сиріт. Кілька років підряд Славко привозив з сільського інтернату, де він працював, дітлахів на канікули до себе додому. Плакали і діти, і Катерина Митрофанівна...

Тепер під опікою Перепелиць троє сестричок: Оксана, Леся, Марійка, їх братик Андрійко та Ліля. Діти безмежно щасливі, що після холодних стін інтернату потрапили до теплого і затишного дому.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: родина Анатолія та Катерини Перепелиць.

Фото автора.

Юридична консультація

Розширюємо господарство

Чи можливо розширити фермерське господарство за рахунок купівлі або оренди земельних паїв селян?

Любов ГАЙЧИНСЬКА.
Вінницька область.

Так, розширити селянське (фермерське) господарство можна шляхом надання земельних ділянок із земель запасу (за його наявності), викупу земельних ділянок у їхніх власників або шляхом оренди землі.

Слід зазначити, що Земельним кодексом України передбачено норматив площі для ведення селянського (фермерського) господарства, яка надається у приватну власність або у користування. Так, її розмір не має перевищувати 50 гектарів сільськогосподарських угідь і 100 гектарів усіх земель. Понад цю норму можна додатково орендувати земельні ділянки для виробничих цілей.

Придбати земельні ділянки у розмірі паю фермер може лише у громадянина, який вийшов із господарства і отримав належну йому земельну частку в натурі, ставши її власником.

Оренда земельних паїв передбачена указом Президента України від 3 грудня 1999 р. № 1529/99.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Гордий «Варяг» здався не тільки китайцям, а й туркам

Ситуація

Уже кілька місяців дрейфує біля берегів Болгарії недобудований крейсер «Варяг», очікуючи на милість турецьких властей, які поки що забороняють йому пройти через протоку Босфор.

...Доля цього крейсера-авіаносця (довжина 300 м, ширина 72 м, водотоннажність 60 тисяч тонн, з можливістю розмістити десятки крилатих ракет і бойових літаків на борту) склалася доволі нещасливо ще на початку 90-х років. Після розпаду Союзу Росія відмовилася від недобудованого корабля, а Україні він став просто непотрібний.

І ось у 1998 році на міжнародному аукціоні авіаносець придбала одна з китайських туристичних фірм. Вона пообіцяла, що влаштує тут плавучий розважальний центр, оскільки однією з головних умов продажу була заборона на використання корабля у військових цілях. «Варяг» з допомогою буксиру залишив Дніпро-Бузький лиман і взяв курс на південь. Однак турецька берегова охорона, ледь узрівши величезну махину, заборонила їй входити в Босфор. Анкара, за свідченням зарубіжної преси, посилається на те, що велетенський корабель може створити реальну загрозу доволі інтенсивному судноплавству у вузькій протоці.

Деякі спостерігачі твердять таке: Туреччині буцімто порадили не випускати крейсер з Чорного моря «специ» з НАТО. Самі турецькі військові кажуть, що «Варяг» потенційно здатний приймати палубну авіацію, а створення розважального центру — то лише обіцянки.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв — Одеса.

Ноу-хау

Вугілля замінить... солома

У селі Дрозди, що в Білоцерківському районі на Київщині, котельня працює на... соломі. Воду для батарей близько 150 будинків підігрівають за рахунок спалювання 500-кілограмових солом'яних тюків. Кошти на переобладнання дроздівської котельні, в якій раніше використовувався газ, виділило Датське енергетичне агентство. В нашій країні ним заплановане фінансування ще десяти таких проектів. У Данії 20% теплоенергії забезпечується саме таким чином, на що кожного року йде 1 млн. тонн соломи. В Україні, за даними інформаційного центру «Зелене досьє», щорічно 4 млн. тонн цього матеріалу спалюють на полях. Тож, можливо, у нової технології є перспектива.

Музику замовляє сильніший

Актуально

Організації, що захищають інтереси західних виробників музичних фонограм та активно борються з так званим піратством, намагаються знищити в Україні разом з нелегальним і легальне виробництво лазерних носіїв електронної інформації. Їх вимоги щодо закриття заводів—виробників лазерних дисків можуть завдати шкоди не тільки подальшому розвиткові вітчизняної розважальної музичної індустрії, а й рівню національної освіти та інформаційних технологій. Про це йшлося на прес-конференції за участю представників звукозаписувальних компаній та керівників заводів—виробників оптичних носіїв інформації.

За словами директора заводу «Болідиск» Сергія Славуцького, нині нашу державу звинувачують у незаконному виробництві та розповсюдженні понад 21 мільйона компакт-дисків щорічно, що нібито завдає збитків американській музичній індустрії на майже 210 мільйонів доларів. Поширюється також думка, що обсяги продукції п'яти легальних українських виробників компакт-дисків перевищують 100 мільйонів примірників на рік. Однак реально виготовляється менш як 15 мільйонів компакт-дисків, а їх експорт у 1999 році, за підрахунками Державної митної служби, становив лише 2,8 мільйона примірників.

До речі, комісія під головуванням віце-прем'єра Миколи Жулинського, повідомляє «Інтерфакс-Україна», під час перевірок п'ятьох заводів—виробників аудіо- та відеоносіїв не знайшла підтвердження їхньої причетності до виготовлення піратської продукції. Незважаючи на це, «позачергові» інспекції підприємств не припиняються.

Аналіз висунутих американською стороною вимог, переконаний представник Інституту проблем реєстрації інформації НАНУ В'ячеслав Петров, свідчить: проблема захисту інтересів авторів від піратства залишається на задньому плані. Головне занепокоєння Заходу —Україна стає реальним конкурентом у сфері високих технологій.

Іван ЛАЗНЮК.

На знімку: директор заводу «Болідиск» Сергій Славуцький.

Це цікаво

Підземний музей шампанського

Відкрито у глибоких алебастрових виробках поблизу Артемівська на Донеччині. Його засновником став місцевий завод шампанських вин, який відзначив нещодавно свій піввіковий ювілей.

На стендах музею простежується світова історія шампанського від... античних часів. А завершується експозиція виставкою нагород, які отримали артемівські винороби: три кубки гран-прі, 39 золотих, 23 срібні і одна бронзова медалі.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 120041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311004.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України